

Afgørelser – Reg. nr.: 05891.00

Fredningen vedrører: Munkens Klit

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet   04-08-1976

Fredningsnævnet   12-05-1975

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET>

4/8-76

KORT 1217-I NØ
LØKKENU D S K R I F T
AF
OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL

År 1976, den 4. august , afsagde overfredningsnævnet følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 2270/75 om fredning af et areal af "Munkens Klit" af Klitterne, Ingstrup sogn i Pandrup kommune, Nordjyllands amt.

I. Kendelse afsagt af fredningsnævnet for Nordjyllands amts nordlige fredningskreds den 12. maj 1975.

a. Fredningssagens rejsning og dens baggrund.

Som led i at sikre en grøn kile fra hovedlandevejen Ålborg-Løkken ud til Vestkysten på den 15 km lange iøvrigt med sommerhuse kompakt bebyggede strækning Løkken-Bloklus har miljøministeriet i medfør af lov nr. 230 af 7. juni 1972 om erhvervelse af fast ejendom til fritidsformål efter indstilling fra Pandrup kommune opkøbt arealer på ca. 50 ha omkring "Munkens Klit". Den overvejende - nærmest kysten liggende - del af arealerne i den nævnte "grønne kile" var omfattet af kystbyplan af marts 1952 og er nu i henhold til Pandrup kommunes byplanvedtægt nr. 4 af 9. januar 1974 udlagt som sommerhusområde.

Den omhandlede kile består dels af landbrugsjord, overvejende anvendt til græsning, og dels - ud imod

kysten - af et ca. 7,6 ha stort hede- og klitareal af ejendommen matr. nr. 2 al, Klitterne, Ingstrup sogn, tilhørende ingeniør Knud Bang, Ålborg. Dette sidstnævnte område udgør den ca. 200 m brede forbindelse mellem strandarealerne, der tilhører Pandrup kommune, og kilens mod øst liggende landbrugsarealer. I forbindelse med forhandlinger om køb af de erhvervede 50 ha førtes der også købsforhandlinger vedrørende areal af 2 al, Klitterne.

Efter fredningsplanudvalgets opfattelse var der til størstedelen af det ovennævnte kileområde knyttet så betydelige landskabelige og rekreative interesser, at udvalget fandt, at det tillige burde sikres ved en fredning. Ved skrivelse af 24. juni 1974 påstod fredningsplanudvalget derfor fredningssag rejst for størstedelen af kileområdet, nemlig ialt ca. 37 ha, hvoraf de 29 ha allerede var erhvervet af miljøministeriet i medfør af lov nr. 230 af 7. juni 1972. Fredningspåstanden omfattede foruden statsejet areal yderligere 2 private bebyggede ejendomme, der ligger som enklaver i det staten tilhørende areal samt endvidere den ovennævnte 7,6 ha store del af matr. nr. 2 al, Klitterne. Bekendtgørelse om fredningssagens rejsning fandt sted den 27. juni 1974, og fredningsnævnet foretog besigtigelse med forhandling den 26. august 1974. Da de indledte forhandlinger om offentlig erhvervelse af del af matr. nr. 2 al ikke førte til noget resultat, bragtes fredningssagen til afslutning ved kendelse af 12. maj 1975.

b. Fredningskendelsens hovedindhold og erstatningen.

Fredningsnævnets kendelse omfatter et areal på ialt ca. 37,4 ha, nemlig 29 ha tilhørende miljøministeriet, 7,6 ha af matr. nr. 2 al, Klitterne, hvoraf 0,6 ha er undergivet klitfredning, og 2 små bebyggede privatejede ejendomme matr. nr. 2 sz og 2 u, Klitterne.

I erstatning har fredningsnævnet tilkendt ejeren af matr. nr. 2 al et beløb på 1,8 mill. kr. samt et omkostningsbeløb på 10.000 kr.

I henhold til kendelsen skal det fredede areals tilstand søges bevaret, og der gives offentligheden adgang

til ophold og gående færdsel overalt på arealerne samt til kørende færdsel ad eksisterende veje. Kendelsen tillader etablering af den i Pandrup kommunes byplanvedtægt nr. 4 over den nordlige del af 2 al udlagte vej, som er en tilkørselsvej fra hovedvej A 11 til stranden, samt etablering af parkerings- og rasteplasser i forbindelse med vejen. Endvidere tillades nødvendige indretninger i forbindelse med offentlighedens adgang.

II. Behandlingen for overfredningsnævnet.

a. Sagen er blevet indanket for overfredningsnævnet af ejeren af matr. nr. 2 al, Klitterne, ingeniør Knud Bang, Ålborg v/landsretssagfører Mogens Glistrup, København, med påstand principalt om fredningens ophævelse, subsidiært om fredningens indskrænkning til at omfatte den del af matr. nr. 2 al, som i henhold til byplanvedtægten er planlagt udlagt til adgangsvej til stranden med en byggegrænse på 20 m fra vejmidte og mest subsidiært, at der fredes i mindre omfang end påstået. Såfremt fredningen gennemføres i sit fulde omfang, bør en sådan ikke hindre bebyggelse efter nærmere angivne retningslinier. Kan dette ikke tillades, påstås arealet overtaget af det offentlige. I erstatning påstås for fredning i fuldt omfang godt 4 mill. kr.

b. Overfredningsnævnets beslutninger.

Overfredningsnævnet har den 9. oktober 1975 foretaget besigtigelse og har forhandlet med ejeren og dennes advokater samt repræsentanter for Danmarks Naturfredningsforening, fredningsplanudvalget, Pandrup kommune m.fl.

Et flertal på 5 af de i sagen deltagende 6 medlemmer af overfredningsnævnet har herefter besluttet at gennemføre fredningen, idet det - såvel af landskabelige som rekreative årsager - findes at være af væsentlig betydning netop på dette sted at sikre en kile fra baglandet og de offentligt ejede arealer ud til kysten gennem område, der iøvrigt er tæt bebygget med sommerhuse.

Et mindretal på et medlem har ikke kunnet stemme for en fredning af matr. nr. 2 al, Klitterne, Ingstrup sogn,

Pandrup kommune. Medlemmet finder fredning af denne ejendom helt overflødig, og finder det meget urimeligt at frede et gammelt udlagt sommerhusområde, der stammer helt tilbage til 1934, hvor det blev erhvervet af nuværende ejers fader, og hvor man siden på meget fornuftig måde har udstykket 52 parceller, så der i dag forefindes et nydeligt sommerhusområde på stedet.

Medlemmet finder, at det er misbrug af skatteydernes penge at betale for fredning af et så attraktivt sommerhusareal, når der er mulighed for, at fredningsmyndighederne andre steder kunne udlægge ligeså velegnede strandarealer beliggende i landzone til havet.

Medlemmet ønsker i denne forbindelse at bemærke, at den af taksationskommissionen fastsatte erstatning til ejeren af matr. nr. 2 al, jfr. nedenfor, efter medlemmets opfattelse ikke yder ejeren fuld erstatning for fredningen.

Videre henviser medlemmet til, at kendelsen om status qou-fredning (hvor stedets nuværende tilstand skal bevares) ikke på dette sted og med den fredningsservitut, som her presses ned over den del af fredningen, som henligger under matr. nr. 2 al, for fremtiden kan håndhæves, da der efter fredningsservitutens bestemmelser af myndighederne må anlægges veje, stier, parkeringspladser, toiletter, kiosker m.v. samt være frit ophold for publikum overalt på arealet. Alt dette vil meget hurtigt medvirke til, at det her nu fredede areal af matr. nr. 2 al ændrer karakter til at blive en rodet tunleplads.

Medlemmet finder derimod, at de af staten ejede arealer, der indgår under fredningen, havde været meget velegnede til at anlægge alle de faciliteter, der måtte være nødvendig for det publikum, som måtte ønske at gøre ophold på dette sted.

Medlemmet peger til sidst på, at staten ikke gjorde sin forkøbsret gældende, og finder det ikke i lovens ånd, at fredningsmyndighederne benytter sig af naturfredningsloven til at frede matr. nr. 2 al imod en mindre erstatning.

I overensstemmelse med flertallets beslutning vil fredningsnævnets kendelse herefter være at stadfæste med følgende ændringer og bemærkninger:

1. Fredningens omfang.

De af fredningsnævnet fastsatte grænser tiltrædes, jfr. nedenstående fortegnelse over de fredede arealer og det kendelsen vedhæftede kort.

2. Erhvervelse af del af matr. nr. 2 al, Klitterne.

Dels under hensyn til fredningens indgribende karakter og dels af hensyn til fredningens formål har overfredningsnævnet fundet, at der bør ske offentlig overtagelse af det nævnte 7,6 ha store areal af matr. nr. 2 al, Klitterne. Afståelsen finder sted pr. datoen for fredningsnævnets kendelse den 12. maj 1975, der er skæringsdato for refusion af skatter og afgifter. Udstykning iværksættes og bekostes af det offentlige. Overfredningsnævnets kendelse vil være at tinglyse som adkomst for det offentlige til det omhandlede areal, der overtages uden pantehæftelser.

3. Fredningens indhold.

For det fredede gælder følgende almindelige fredningsbestemmelser:

- § 1. Arealernes nuværende tilstand skal søges bevaret som hede-, klit- og græsningsarealer. Det erhvervede areal af matr. nr. 2 al skal således fortsat henligge som klit og lyng, medens landbrugsmæssig drift af de iøvrigt fredede arealer kan fortsætte som hidtil.

Der må ikke foretages ændringer i terrænet eller henlægges affald.

Fredningen skal ikke være til hinder for anlæg af den gennem det fredede planlagte vej til kysten samt etablering af parkerings- og rasteplasser i forbindelse hermed, alt under størst mulig hensyntagen til naturforholdene og efter forhandling med fredningsplanudvalget.

- § 2. Bebyggelse, opstilling af skure, boder, master og campingvogne må ikke finde sted. Dog må med fredningsnævnets forudgående godkendelse etableres de for offentlighedens adgang nødvendige indretninger, såsom toiletbygning, kiosk

og lignende. De eksisterende bebyggelser på matr. nr. 2 sz og 2 u, Klitterne, kan bevares, og ombygning må foretages efter fredningsnævnets godkendelse af ydre fremtræden.

- § 3. Der tillægges almenheden ret til ophold og gående færdsel overalt på arealerne, bortset fra matr. nr. ene 2 u og 2 sz, Klitterne, samt kørende færdsel ad eksisterende veje. Fredningen skal ikke være til hinder for flytning af den over matr. nr. 2 u førende vej.
- § 4. Hegning må ikke foretages bortset fra almindeligt landbrugshegn på arealer, der hidtil har været anvendt til landbrug. Stenter, møller eller lignende til brug for den offentlige adgang opsættes ved fredningsplanudvalgets foranstaltning.
- § 5. Den nødvendige landskabspleje, herunder eventuel nyplantning, skal kunne foretages ved det offentliges foranstaltning og på dettes bekostning. Matr. nr. ene 2 u og 2 sz må beplantes med fyr, gran og roser.

Klitdæmpning i henhold til sandflugtslover kan fortsat finde sted.

- § 6. Fredningsplanudvalget kan fastsætte regler for offentlighedens færdsel og ophold.
- § 7. Påtaleberettiget er fredningsnævnet for Nordjyllands amts nordlige fredningskreds.

4. Erstatning.

Det af ejeren af matr. nr. 2 al, Klitterne, rejste erstatningskrav på ca. 4 mill. kr. er efter overfredningsnævnets opfattelse betydeligt større end værdien af det omhandlede areal. Nævnet har derfor, da mulighed for forlig ikke har kunnet antages at foreligge, besluttet at forelægge spørgsmålet om erstatningens størrelse for taksationskommissionen uden forudgående fremsættelse af tilbud.

Taksationskommissionen har ved en den 3. marts 1976 afsagt kendelse fastsat erstatningen til 1.800.000 kr. (samme beløb som fredningsnævnet) med tillæg af et beløb på 15.614,33 kr. udgørende ejerens udgifter i forbindelse med udarbejdelse af udstykningsplan.

Overfredningsnævnet har herudover tillagt ingeniør Knud Bang et omkostningsbeløb på 25.000 kr., hvori indgår udgifter på 1.389,20 kr. til landinspektør-bistand under fredningssagen.

5. Erstatningens fordeling.

Da fredningens gennemførelse må antages at være af særlig værdi for Pandrup kommune, navnlig på grund af den i kommunens byplanvedtægt nr. 4 udlagte vej over den nordlige, af fredningen omfattede del af matr. nr. 2 al, er det besluttet, at erstatning for det areal på ialt ca. 1 ha, der må påregnes at medgå til vejanlægget m.v., og som kommunen vil kunne forlange sig overdraget uden vederlag, vil være at udrede af kommunen i medfør af naturfredningslovens § 33, stk. 3. Resten af fredningsudgifterne udredes af staten og Nordjyllands amtsråd med henholdsvis 3/4 og 1/4.

Et kort visende det fredede, der udgør ca. 37,4 na, og hvorpå er vist det ved fredningen erhvervede areal, er vedhæftet nærværende kendelse.

T h i b e s t e m m e s :

Fredningsnævnets kendelse af ¹²~~15~~ maj 1975 stadfæstes med foranstående ændringer.

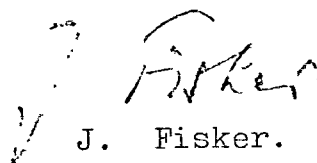
Fredningen omfatter herefter følgende ejendomme, alle af Klitterne, Ingstrup sogn, der pålægges de foran under II b 3 omhandlede fredningsbestemmelser:

Lb.nr.	Ejer	Matr. nr.	ha	Erstatning
1.	Knud Bang, Ålborg.	2 <u>al</u> (delvis)	7,6	1.815.614,33 + omkostninger 25.000,00
2.	Miljøministeriet	2 <u>m</u> (delvis) 2 <u>am</u> , 2 <u>an</u> , 2 <u>sy</u>	ca.29	o
3.	Ejvind Christensen	2 <u>sz</u>	0,33	o
4.	J.O. Hvarregaard	2 <u>u</u>	0,4	o

Erstatningen på ialt 1.840.614,33 kr. afholdes af statskassen, Nordjyllands amtsråd og Pandrup kommune på den foran under 5. angivne måde og forrentes - bortset fra de 2 omkostningsbeløb på ialt 40.614,33 kr. - med 9 % p.a. fra den 12. maj 1975 til anvisning, der har fundet sted. Forrentningen afholdes fuld ud af statskassen og Nordjyllands amtsråd.

Nærværende kendelse vil være at tinglyse som adkomst for staten v/miljøministeriet til det 7,6 ha store areal af matr. nr. 2 al, Klitterne, Ingstrup sogn, betinget af udstykningsapprobation. Der henvises med hensyn til servitutter, byrder m.v. til tingbogen.

Udskriftens rigtighed
bekræftes

J. Fisker.

FREDNINGSNÆVNET >

År 1975 den 12. maj afsagde fredningsnævnet for Nordjyllands
amts nordlige fredningskreds i sagen

F.s. 4927/74: Fredning af "Munkens Klit",
Klitterne eller Overdrevet, Ing-
strup sogn, Pandrup kommune,

sålydende

K e n d e l s e :

Ved skrivelse af 24. januar 1974 har fredningsplanudvalget for
Nordjyllands amt rejst fredningssag for "Munkens Klit" strand- og
klitareal i Ingstrup sogn, Pandrup kommune.

Arealet grænser mod vest dels til den offentlige badestrand, matr.
nr. 2 iu, der ejes af Pandrup kommune, dels til eksisterende ferie-
og fritidsbebyggelse, mod nord til statsejet areal, der er reserveret
til kommende koncentreret ferie- og fritidsbebyggelse, mod øst til
arealer beliggende i landzone og mod syd til ferie- og fritidsbyg-
gelse.

Arealet er omfattet af kystbyplanvedtægt for Ingstrup - V. Hjer-
mitslev - Alstrup kommune tinglyst den 14. februar 1952.

Som begrundelse for fredningsbegæringen anføres betydningen af
at sikre en grøn kile fra hovedlandevejen Aalborg - Løkken og til
vestkysten i den ellers kompakte ferie- og fritidsbebyggelse mellem
Løkken og Blokhus, udlagt til brug for offentligheden bl. a. som par-
kerings- og opholdsareal med mulighed for at etablere en ny offentlig
adgangsvej til havet fra hovedlandevejen i overensstemmelse med kom-
munens dispositionsplan.

Efter at udstykning efter fredningssagens rejsning har fundet
sted, omfatter fredningspåstanden følgende ejendomme, alle af Klitterne
Ingstrup sogn.

Ejer	Matr. nr.	Matri- kulært are- al i ha.	Areal, der fredes.	Heraf klit- fredet.
1. Ingeniør Knud Bang Vossvej 5 Ålborg.	del af 2 <u>al</u>	18.3562	7,6	0,6
2. Staten v/Miljø- ministe- riet.	del af 2 <u>m</u> 2 <u>am</u> 2 <u>an</u> 2 <u>sy</u>	24.1487 8.2350 5.7320 5.4680	9,6 8.2350 5.7320 5.4680	0 0 0 0
3. Tømrer Ejvind Christensen.	2 <u>sz</u>	0,3300 (heraf vej 175)	0,3300	0
4. Jens Oluf Hvarregård Søren An- dersen.	2 <u>u</u>	0,4029	0,4029	0
5. Fabrikant Børge Hauen- Pedersen.	2 <u>rt</u> 2 <u>ru</u>	0,2586 0,1945	0,2586 0,1945	0 0
		Ialt	37.8210	
		=====		

Staten ved Miljøministeriet tinglyste den 3. december 1973 bestemmelse om forkøbsret for staten.

Ejerne af de pågældende ejendomme blev af nævnet underrettet om fredningssagens rejsning ved skrivelse af 25. juni 1974, ligesom bekendtgørelsen har været indrykket i Statstidende for den 27. juni 1974 og i to lokale dagblade.

Nævnet holdt møde den 26. august 1974 og besigtigede i forbindelse hermed arealerne.

Samtlige ejere var mødt eller repræsenteret.

Pandrup kommune og Danmarks Naturfredningsforening har anbefalet fredning af arealet.

Ejerne af matr. nr. 2 u Jens O. Hvarregård og Søren Andersen er indforstået med fredning på betingelse af, at der ikke gives offentligheden opholds- og færdselsret på deres ejendomme, og at der må foretages beplantning. I modsat fald påstår de sig tilkendt erstatning, såfremt deres ejendom undergives fredning.

Miljøministeriet, som er ejer af matr. nr. 2 m, 2 am, 2 an og 2 sy er indforstået med fredning uden erstatning.

Ejeren af matr. nr. 2 rt og 2 ru fabrikant Hauen-Pedersen har protesteret mod fredning under henvisning til, at de to matr. nr., hvoraf matr. nr. 2 rt allerede er bebygget, er beliggende i et område, der er bebygget.

Ejeren af matr. nr. 2 al, ingeniør Knud Bang har princ. protesteret mod fredning. Subs. har han påstået fredningen indskrænket til at omfatte den del af matr. nr. 2 al, der ved byplanvedtægt nr. 4 for Pandrup kommune, tinglyst den 19. februar 1974 § 3 nr. 1 stk. 2 er tænkt udlagt som tilkørselsvej i 16 m bredde.

Mest subsidiært har han påstået fredningen indskrænket til at omfatte en mindre del af matr. nr. 2 al.

Såfremt ejendommen skulle blive fredet i sin helhed påstås der tilkendt en erstatning på 4.024.600 kr. med tillæg af renter.

Ingeniør Bang har nærmere anført, at områdets bebyggelse på ingen måde kommer i strid med almenhedens interesser i adgang gennem området. Den fornødne landskabspleje og bebyggelsesregulering kan gennemføres med ejerne i allerede eksisterende regler. En fredning, som giver offentligheden adgang uden at hindre bebyggelse, vil imødekomme størstedelen af offentlighedens rekreative interesser i langt højere grad end en total friholdelse for bebyggelse.

Under mødet blev der indledt forhandlinger om statens erhvervelse af matr. nr. 2 al ved køb, og efter anmodning blev fredningssagens behandling udsat for at afvente resultat af forhandlingerne.

Ved skrivelse af 1. november 1974 meddelte Miljøministeriet, at ingeniør Knud Bangs salgstilbud ikke kunne akcepteres, og at den på ejendommen tinglyste forkøbsret for staten var frafaldet.

Nævnet holdt herefter møde den 27. januar 1975, hvorunder lodsejerne gentog deres tidligere nedlagte påstande.

Da matr. nr. 2 rt er bebygget med et weekend-hus og da såvel denne ejendom som matr. nr. 2 ru, der er ubebygget, begge ligger i næsten udbygget område, og da de to matr. nr. efter deres beliggenhed er af mindre væsentlig betydning for det med fredningen tilsigtede formål, finder nævnet, at de to nævnte matr. nr. bør udgå af fredningsforslaget.

Da nævnet finder det af betydning for fremtiden at bevare et intakt klitområde uden ferie- og fritidsbebyggelse ud mod havet og med forbindelse til baglandet med adgang for offentligheden, vil arealet - bortset fra matr. nr. 2 rt og 2 ru - i medfør af naturfredningslovens § 1 være at undergive fredning ved pålæg af neden for anførte servitut.

Fredningen omfatter ca. 37,2 ha.

Med hensyn til erstatning for fredningen har ingeniør Bang anført,

at den del af matr. nr. 2 al, der er under fredningsforslaget, og som er beliggende i godkendt sommerhusområde, er godkendt udstykket i 27 parceller, og at parcellernes samlede salgsværdi udgør 3.580.000,- kr.

Ingeniør Bang har videre anført, at han med et norsk savværk har indgået aftale om parcellernes bebyggelse, ved hvilken aftale i øjeblikket anslås en fortjeneste pr. hus på 15.000,- kr., og at han for to adgangsveje over Pandrup kommunes areal har betalt 1.200,-kr., hvoraf den ene vejrettighed må påregnes at falde bort ved fredningen.

Erstatningsbeløbet er opgjort således:

1. Kontant værdi	kr. 3.580.000,-
2. Tabt fortjeneste ved opførelse af fritidshytter	- 405.000,-
3. Udgifter til sagkyndig vurdering	- 9.000,-
4. Betaling for vejret	- 600,-
5. Landinspektørhonorar	- 15.000,-
6. Advokatombkostninger	- 15.000,-
	<hr/>
Ialt	kr. 4.024.600,-

=====

Under sagen er fremlagt en af landinspektørfirmaet Nelleman, Ålborg udarbejdet udstykningsplan for matr. nr. 2 al Klitterne, Ingstrup sogn.

For den ingeniør Bang ved fredningen pålagte indskrænkning i rådigheden over hans ejendom vil der være at tillægge ham erstatning, der under hensyn til, at arealet kan udstykkes i det af ham nævnte antal sommerhusgrunde vil være at fastsætte til 1.800.000,- kr. i hvilket erstatningsbeløb er inkluderet udgifter til landinspektør og til vejret.

Derimod finder nævnet ikke at kunne tilkende ingeniør Bang erstatning for tabt fortjeneste ved opførelse af fritidshytter, idet

et sådant tab er ganske udokumenteret.

Da der ikke er fremsat krav fra panthavere eller andre om andel i erstatningen, vil fornævnte beløb være at udbetale ejeren.

Da nævnet kan efterkomme de af ejerne af matr. nr. 2 sz og 2 u fremsatte ønsker, vil disse matr. nr., samt det af staten tilhørende areal være at frede uden erstatning.

Der vil være at tillægge ingeniør Knud Bang i sagsomkostninger 10.000.- kr., mens der iøvrigt ikke vil være at tilkende sagsomkostninger.

Denne kendelse kan i medfør af naturfredningslovens § 24 inden 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt, indbringes for Overfredningsnævnet af de i lovens § 22 stk. 1 nr. 1 - 6 nævnte personer og myndigheder m.v.

Kendelsen vil være at tinglyse servitutstiftende forud for al pantegæld på matr. nr. 2 al, 2 m, 2 u, 2 am, 2 an, 2 sy og 2 sz Klitterne, Ingstrup sogn.

T h i b e s t e m m e s :

Ejendommene matr. nr. 2 al (del), 2 m (del), 2 u, 2 am, 2 an, 2 sy og 2 sz Klitterne, Ingstrup sogn fredes som vist på vedhæftede kort ved pålæg af følgende servitut.

1. Den nuværende tilstand skal søges bevaret. Der må ikke foretages ændringer i terrænet eller henlægges affald, dog skal det være tilladt at foretage fornøden beplantning og jordarbejde i forbindelse med et af kommunen skitseret vejprojekt til en ny strandvej samt etablering af parkerings- og rasteplasser i forbindelse hermed. Klitdæmpning i h.t. sandflugtsloven kan fortsat finde sted.
2. Bebyggelse, opstilling af skure, boder, master og campingvogne må ikke finde sted. Dette gælder dog ikke etablering af de for offentlighedens adgang nødvendige faciliteter som f. eks. toilet-

bygning, kiosk o. lign. De eksisterende bebyggelsér kan beva-
res, og ombygning må foretages efter fredningsnævnets godkendel-
se af ydre fremtræden.

3. Almenheden skal have ret til ophold og gående færdsel overalt på arealerne, bortset fra matr. nre. 2 u og 2 sz Klitterne, Ingstrup sogn, samt kørende færdsel ad eksisterende veje. Fredningen skal ikke være til hinder for flytning af den over matr. nr. 2 u førende vej.
4. Den nødvendige landskabspleje, herunder eventuel nyplantning skal kunne foretages ved det offentliges foranstaltning og på dettes bekostning. Matr. nre. 2 u og 2 sz må beplantes med fyr, gran og roser.
5. Arealerne kan med respekt for den pålagte fredningsservitut delvis drives landbrugsmæssigt, fortrinsvis som græsningsareal.
6. Fredningsplanudvalget kan fastsætte regler for offentlighedens færdsel og ophold.
7. Spørgsmålet om afvigelse i fredningsbestemmelserne er undergivet de almindelige bestemmelser i naturfredningslovens § 34.

Påtaleretten tillægges fredningsnævnet for Nordjyllands amts nordlige fredningskreds og Miljøministeriet.

Der tillægges ingeniør Knud Bang, Vossvej 5, Ålborg i erstatning kr. 1.800.000.-, der vil være at forrente fra denne kendelses dato, indtil beløbet kan hæves med en årlig rente, der er 1% højere end den af Danmarks Nationalbank fastsatte diskonto, der er gældende i dag og i omkostninger kr. 10.000,-.

P. Holm-Christiansen

Carl Nielsen

A.V. Sørensen

Udskriftens rigtighed bekræftes.

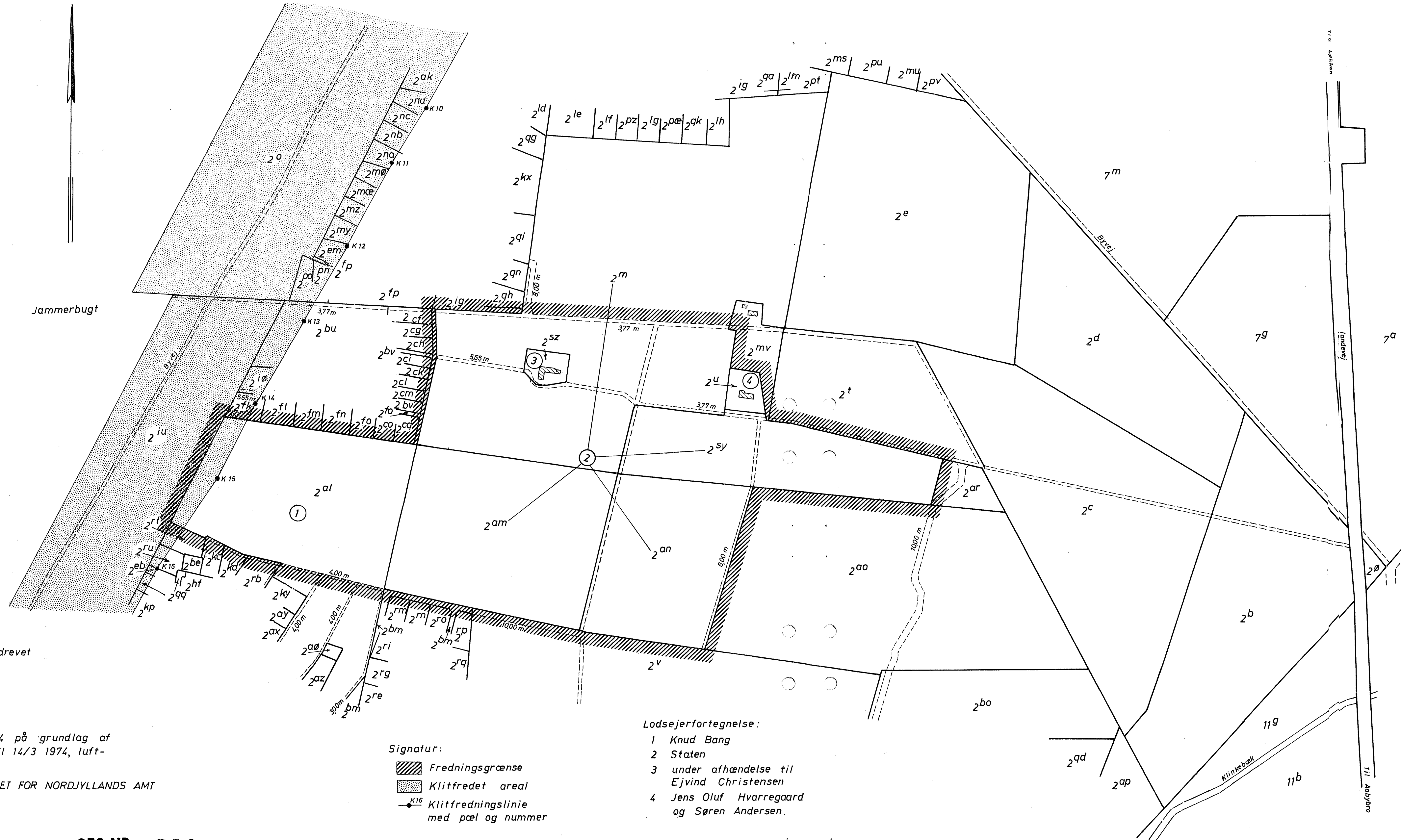
Fredningsnævnet for Nordjyllands amts nordlige
fredningskreds, den 12. maj 1975.

P. n. v.

P. Holm-Christiansen

KORT >

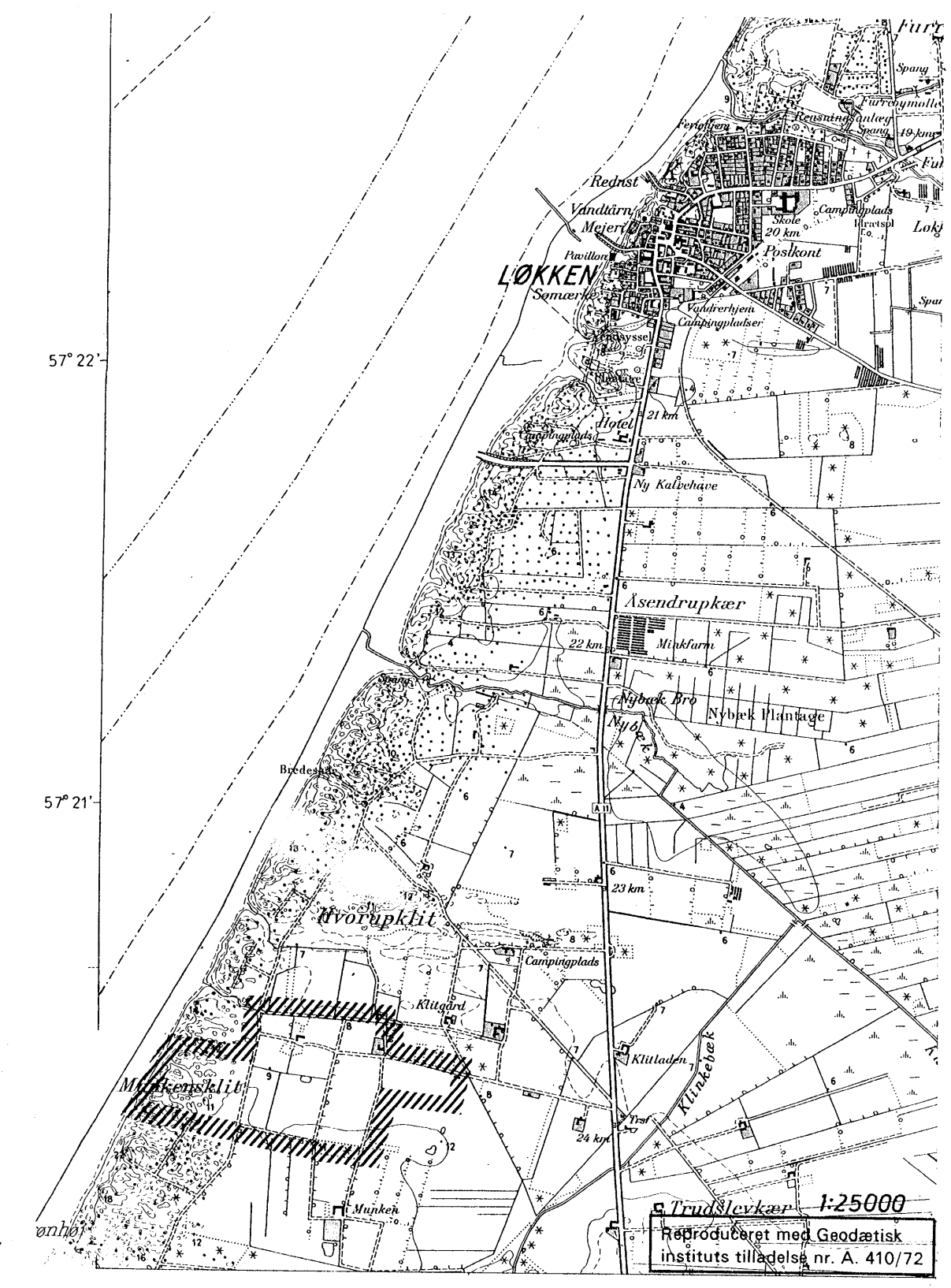
Fredning af
Munkens klit
 Klitterne eller Overdrevet
 Ingstrup sogn
 Pandrup kommune
 Nordjyllands amt

Udfærdiget i juni 1974 på grundlag af
 matrikelkort a'jour til 14/3 1974, luft-
 foto m.v.
 FREDNINGSPLANUDVALGET FOR NORDJYLLANDS AMT
 1:4000

Signatur:
 Fredningsgrænse
 Klitfredet areal
 Klitfredningslinie med pæl og nummer

Lodsejerfortegnelse:
 1 Knud Bang
 2 Staten
 3 under afhændelse til
 Ejvind Christensen
 4 Jens Oluf Hvarregaard
 og Søren Andersen.

REG. NR. 05891.000

Fredningsnævnet for Nordjylland
Nordlige del, Badehusvej 17,
9000 Aalborg, tlf. 96307000

Aalborg den 30. oktober 2009

By- og Landsskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Modtaget i
By- og Landsskabsstyrelsen

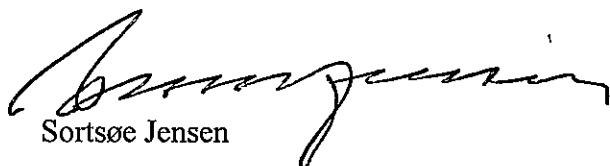
- 2 NOV. 2009

FS 71/2009 Disp til brønd ved Munkens Klit, mat.nr. 2 m Klitterne Ingstrup

---

Vedlagt fremsendes fredningsnævnets afgørelse af dags dato i ovennævnte sag.

Klagevejledningen fremgår af afgørelsen.

Sortsøe Jensen

Aalborg den 30. oktober 2009

Skov- og Naturstyrelsen
Sct. Laurentiivej 148
9990 Skagen

FS 71/2009 Deres. nr. SNS-546-00233 - Disp til brønd ved Munkens Klit,
mat.nr. 2 m Klitterne Ingstrup

Ved skrivelse af 22. oktober 2009 har De ansøgt fredningsnævnet om dispensation til placering af en brønd på matr.nr. 2 m Klitterne, Ingstrup der er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 4. august 1976 om fredning af "Munkens Klit" m.v., hvorefter der ikke må foretages terrænændringer.

Det er oplyst, at vandledninger i vejtracéerne udskiftes og der i forbindelse hermed er nødvendigt at placere en brønd i hjørnet mellem Fredningsvejen og Isabellavej. Brønddækslet ca. 30 cm over terræn bliver af diameter 60 cm.

Da der er tale om et ubetydeligt indgreb tillades det ansøgte på betingelse at der lægges jord op ad brøndringen.

Sagen er behandlet efter forretningsordens § 10, stk. 5.

Tilladelsen, der er meddelt i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Skriftlig klage fremsendes til fredningsnævnet til videre foranstaltning.

Tilladelsen må ikke udnyttes inden klagefristens udløb og bortfalder, såfremt den ikke udnyttes inden 3 år.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr på 500 kr. Naturklagenævnet vil opkræve gebyret, når klagen er modtaget fra fredningsnævnet og behandlingen af klagen bliver først påbegyndt, når gebyret er modtaget. Gebyret bliver tilbagebetalt, hvis der gives medhold i klagen.

Sortsøe Jensen

Kopi sendt til:

1. Jonna Petersen
2. Mogens Richter
3. Jammerbugt Kommune
4. Miljøcenter Aalborg, Att.: Nils Schou
5. By- og Landskabsstyrelsen
6. Danmarks Naturfredningsforening
7. Danmarks Naturfredningsforening v/Hans Borglykke

Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlig del,
Telefon: 9968 8461, mail: nordjyllandnord@fredningsnaevn.dk.

Den 24. september 2016.

FN-NJN-42-2016: Vandhuller ved Munkens Klit.

Fredningsnævnet har den 29. juli 2016 fra Jammerbugt Kommune modtaget udtalelse om ansøgning om tilladelse til at etablere 2 vandhuller og foretage oprensning og udvidelse af 2 eksisterende vandhuller på matr.nr. 2m Klitterne, Ingstrup, beliggende Munkensvej 60, 9480 Løkken.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse af arealerne besluttet at meddele dispensation til det ansøgte. Begrundelsen for dispensationen fremgår neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Arealerne er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 17. august 1976 om fredning af Munkens Klit, der har til formål at bevare arealerne i deres daværende tilstand som hede-, klit- og græsningsarealer og som har bestemmelser om, at der ikke må foretages terrænændringer eller henlægges affald.

Ovenstående billede er lokalitet for ny sø syd for Munkens Vej.

Ovenstående billede er fra en lokalitet for ny sø øst for Frederikkevej.

Jammerbugt Kommune anfører i et notat, at arealerne udgøres af større flade homogene tidligere omdriftsarealer på mager sandjord, der nu er braklagt. Det vurderes, at etablering af en mindre lavvandet sø næppe vil være markant i det flade landskab, såfremt overskudsjord udjævnes til terræn. Søen vil ikke umiddelbart kunne erkendes fra nærliggende veje eller beboelse. En lavvandet sø med minimum 1,5 meters dybde, der vil hindre hurtig tilgroning, vil muligvis kunne være egnet yngleområde for løgfrø.

Billedet viser den eksisterende nordvestlige sø, hvor der ønskes oprensning og udvidelse. Søen vurderes af kommunen aktuelt at have dårlig naturkvalitet og være for tilgroet til at kunne være egnet ynglested for løgfrø.

Ovenstående billede viser den sydøstligste sø, hvor der eventuelt ønskes oprensning. Søen fremstår som forholdsvis nyetableret med et større vandspejl med fast sandet bund og en veludviklet bestand af vandaks. Søen vurderes i aktuel god naturtilstand og egnet ynglested for løgfrø og uden behov for større oprensning.

Jammerbugt Kommune har oplyst, at Løgfrø er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, for hvilke arter der er et særligt beskyttelseskrav.

Sagens behandling

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 7. september 2016. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet ved formanden, dommer Niels Bjerre, det ministerielt udpegede medlem Tage Leegaard og det kommunalt udpegede medlem Jens Præstegaard. For Jammerbugt Kommune mødte Karsten Jørgensen. For Danmarks Naturfredningsforening mødte Mariann Stenholm. For Dansk Botanisk Forening mødte Flemming Thorning-Lund og for Naturstyrelsen Vendsyssel som ejer mødte Bjarke Huus Jensen.

Bjarke Huus Jensen oplyste supplerende, at der er 3 registrerede fund af løgfrøer i de to eksisterende søer, hvor den ene sø tørrer ud, medens den anden sø stort set aldrig tørrer ud. Af de to nye søer, der ansøges om, vil den ene nærmest vejen være lavvandet. Opgravet materiale vil blive udjævnet på et terrænspring i et tyndt lag eller blive bortkørt. Etablering eller udvidelse af søer vil ikke finde sted i yngleperioden for løgfrøen fra 1. april til 1. august, og vil i øvrigt ske med respekt for dens livscyklus. Det vil kunne komme på tale, at der i år alene sker etablering af de to nye søer, medens oprensning m.v. på de eksisterende søer må vente til næste år.

Hverken Jammerbugt Kommune, Danmarks Naturfredningsforening eller Dansk Botanisk Forening havde bemærkninger.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredning af arealer ved Munkens Klit betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele

dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål. I fredningskendelsen er det blandt andet bestemt, at der ikke må foretages terrænændringer.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet lægger til grund, at det ansøgte er naturforbedrende tiltag, som blandt andet vil give fornyede ynglemuligheder for løgfrøen. Da tiltaget ikke vurderes at være i strid med fredningens formål, kan der herefter meddeles dispensation på vilkår, at det ansøgte ikke udføres i yngleperioden for løgfrøen fra 1. april til 1. august og i øvrigt med respekt for dens livscyklus.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Natur- og Miljøklagenævnets Klageportal, der findes via Borger.dk eller Virk.dk, jf. også vejledningen på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 500 kr. Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Klageportalen. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede

afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Natur- og Miljøklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Natur- og Miljøklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Med venlig hilsen

Niels Bjerre

Denne afgørelse sendes til:

1. Tage Leegaard,
2. Jens Præstegaard,
3. Styrelsen for Vand- og Miljøforvaltning,
4. Naturstyrelsen, Vendsyssel, att. Bjarke Huus Jensen,
5. Jammerbugt Kommune, att. Karsten Jøregensen,
6. Danmarks Naturfredningsforening, København,
7. Danmarks Naturfredningsforening v/ Mariann Stenholm,
8. Dansk Ornitologisk Forening, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening v/ Thorkild Lund,
10. Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning-Lund.

Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlig del,
Badehusvej 17, 9000 Aalborg,
telefon 9968 8461
mail:nordjyllandnord@fredningsnaevn.dk

Jammerbugt Kommune

Den 24. november 2019

FN-NJN-47-2019: Rynket rose ved Munkens Klit.

Fredningsnævnet har den 23. august 2019 fra Fonden Kaj Kjær Flora og Fauna modtaget ansøgning om tilladelse til at foretage rydning af rynket rose på matr.nr. 2m Klitterne, Ingstrup, der ejes af Naturstyrelsen og matr.nr. 2bu, 2iu, 2sz, 2adp og 2u Klitterne, Ingstrup ejes af henholdsvis Rasmus Stig Nielsen, Erik Nordal Haugaard og Anka Invest ApS, der har meddelt samtykke til bekæmpelse af rynket rose. Herudover ansøges om tilladelse til at opsætte 10 pejlerør på Naturstyrelsens arealer.

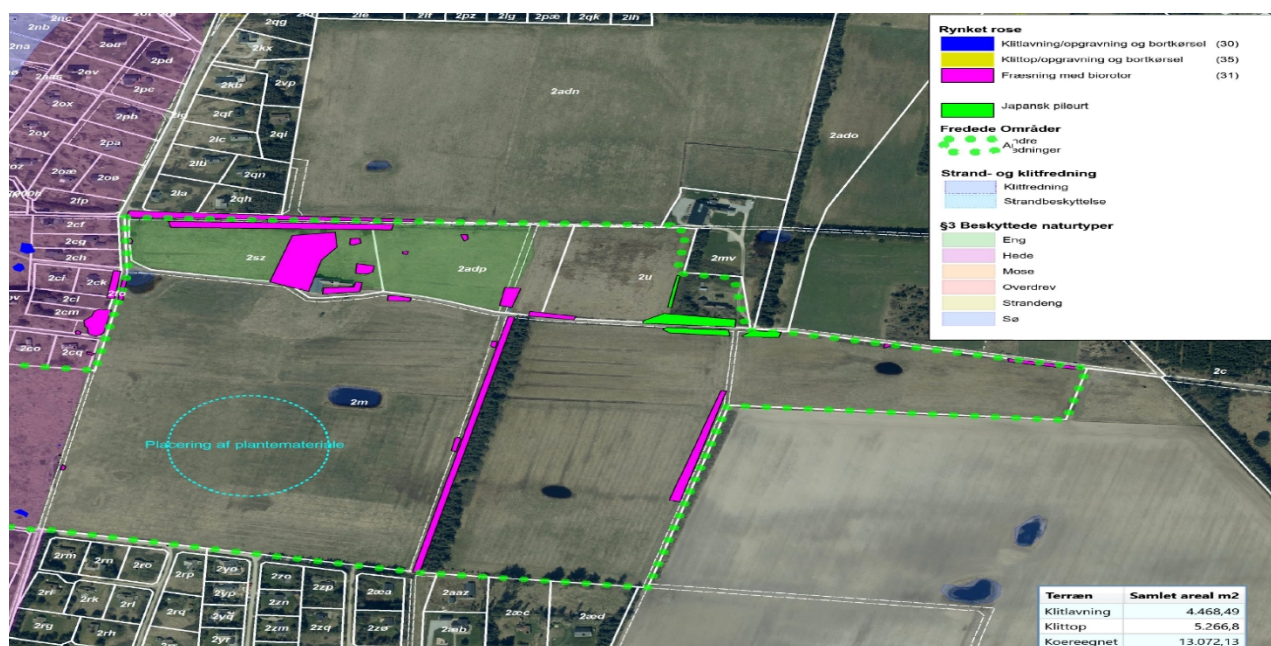
Fredningsnævnet har efter besigtigelse besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen fremgår neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Arealerne er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 4. august 1976 om fredning af arealer ved Munkens Klit, der er en tilstandsfredning med bevarelse af hede- klit- og græsningsarealer med bestemmelse om, at der ikke må foretages terrænændringer.

Det er om projektet oplyst, at der på matr.nr. 2m (delvist), 2bu og 2iu vil blive foretaget bekæmpelse ved opgravning af rynket rose, hvorefter materialet køres bort til forbrænding.

På matr.nr. 2m (delvist), 2sz, 2adp og 2u vil bekæmpelse ske ved biorotor, der fræser plantedelene vertikalt ned til en dybde på 0,5 m og efterlader dem til udtørring på overfladen.

Ovenfor udsnit af det berørte fredede område.

Jammerbugt Kommune har om Natura 2000 oplyst, at projektet ikke vil have negativ indflydelse på Natura2000-områder.

Derudover har Jammerbugt Kommune i et brev af 4. oktober 2019 til ansøger oplyst, at kommunen på nærmere vilkår vil kunne dispensere fra naturbeskyttelseslovens § 3.

Miljøstyrelsen har i mail af 31. oktober 2019 bemærket, at man ingen bemærkninger har til det ansøgte.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 6. november 2019. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet ved formanden, dommer Niels Bjerre, det ministerielt udpegede medlem Tage Leegaard og det kommunalt udpegede medlem Torben Sørensen. For Fonden Kaj Kjær Flora og Fauna mødte sekretariatschef Marianne Fisker. For Jammerbugt Kommune mødte Ivan Kristensen. For Naturstyrelsen Vendsyssel mødte Bjarke Huus Jensen og Rasmus Jacobsen. For Danmarks Naturfredningsforening mødte Marian Stenholm.

Marianne Fisker oplyste supplerende, at rødderne på rynket rose kan nå ned i en dybde på en 2-3 m. Sandet fra roserne vil i forbindelse med opgravning blive siet og der vil blive plantet hjelme.

Marianne Fisker orienterede endvidere om igangsætning af en hydrologisk forundersøgelse i hele fredningen.

Der opsættes ca. 10 pejlerør i kanten af fredningen. For at kunne dokumentere jordbundsforhold ansøges om midlertidig tilladelse til at grave nogle få huller på markarealer ejet af Naturstyrelsen for at undersøge jordbundsprofil og vandstandsede lag. Der er i forbindelse med gravningen tale om kortvarig terrænændring, da hullerne opfyldes igen med oprindelig jordlag indenfor samme dag.

Ingen af de mødte havde bemærkninger til det ansøgte.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredning af arealer ved Munkens Klit betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for.

Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet må efter sagens oplysninger, herunder oplysninger fra behandlingen af en tidligere dispensationssag, lægge til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet kan på baggrund af de oplysninger, der fremgår af det fremsendte materiale, meddele dispensation til det ansøgte projekt, hvis overordnede formål bl.a. er at forbedre arealernes biodiversitet og de landskabelige forhold.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Med venlig hilsen

Niels Bjerre

Denne afgørelse sendes til:

1. Tage Leegaard,
2. Torben Sørensen,
3. Miljøstyrelsen,
4. Jammerbugt Kommune, sagsnr. 01.05.08-P25-41-19,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening v/ Søren Rosenberg,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening v/ Thorkild Lund,
9. Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning-Lund
10. Friluftsrådet, centralt,
11. Friluftsrådet, kreds Vendsyssel,
12. Naturstyrelsen, Vendsyssel, att. Jesper Blom-Hansen,
13. Kaj Kjær Flora og Fauna, att. Marianne Fisker,
14. private lodsejere:
  - Rasmus Stig Nielsen
  - Erik Nordal Haugaard,
  - Anka Invest ApS.

Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlig del,
Badehusvej 17, 9000 Aalborg,
telefon 3025 5459
mail:nordjyllandnord@fredningsnaevn.dk

Den 2. januar 2025

Jammerbugt Kommune

NJN-45-2024: Udvidelse af eksisterende vej.

Fredningsnævnet har den 26. september 2024 fra Jammerbugt Kommune modtaget en ansøgning om tilladelse til at udvide en eksisterende vej på matr.nr. 2adp Klitterne, Ingstrup, der ejes af ANKA Invest ApS.

Fredningsnævnet har efter en besigtigelse besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen fremgår neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Sagens baggrund

Arealerne er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 4. august 1976 om fredning af arealer ved Munkens Klit, der er en tilstandsfredning, der har til formål at bevare arealerne i hede-, klit og græsningsarealer og som har en bestemmelse om, at der ikke må ske ændringer i terrænet.

Jammerbugt Kommune har om det ansøgte oplyst, at vejudlægget ønskes i en bredde på 7,5 m. Selve vejen (kørebanen) anlægges i en bredde 5,5 m og med 1 meters rabat på hver side. Det ansøgte skal sikre adgang på ovennævnte matrikel til matr.nr. ado Klitterne, Ingstrup. Kommunen har medsendt nedenstående oversigt.

Figur 1: Viser oversigtskort af ortofoto fra sommer 2024. På oversigtskort ses eksisterende vejadgang til matrikel 2ado Klitterne, Ingstrup over matrikel 2u Klitterne, Ingstrup samt gældende § 3 eng (grøn markering) samt markering af det fredede areal (blå markering).

Ovenfor illustration af parceller og etaper.

Jammerbugt Kommunen har vedrørende Natura 2000- og Habitatdirektivets bilag IV oplyst følgende:

” ...

Vurdering i forhold til Natura 2000:

Den ønskede udvidelse af vej på matrikel 2adp Klitter, Ingstrup er beliggende 5.7 km fra nærmeste Natura 2000 område 3 – Saltum Bjerge, N216, herunder habitatråde H248. Den nærmeste kortlagte habitatnatur er: Surt overdrev (6230*), en prioriteret habitatnaturtype. Der er ingen arter på udpegningsgrundlaget for det givne Natura 2000 område. Udpegningsgrundlaget ses på nedenstående tabel fra MST basisanalyse.

Udpegningsgrundlag for Habitatråde nr. 248	
Naturtyper:	Søbred med småarter (3130) Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160) Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230) Hængesæk (7140)
	Kildevæld* (7220) Riggær (7230)

Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype jf. habitatdirektivet. Ved fuglearterne er det angivet, om der er tale om ynglefugle (Y) eller trækfugle (T).

Det vurderes ikke, at udvidelse af eksisterende vej vil medføre en påvirkning af det nærmeste Natura 2000 område, ej heller kortlagte habitatråder.

Vurdering i forhold til arter:

Kommunen er forpligtiget til at tage hensyn til levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV. Udvidelsen af eksisterende vej er beliggende i et område, hvor der i søer beliggende ca. 160 m derfra, den korteste afstand, er registrerede forekomster af Spidssnudet frø, Løgfrø

og Stor vandsalamander. Derudover kan der være potentielt forekomst af Markfirben og Odder jf. håndbogen for Bilag IV arter. Ydermere er der i de nærliggende søer registreret forekomst af Butsnudet frø samt Lille vandsalamander, der er fredede jf. artsfredningsbekendtgørelsen.

Der er registeret en del fuglearter i der omkringliggende sommerhusområdet samt i fredningen, der jf. arter.dk flere af disse forekommer på Den Danske Røddliste af varierende status. Det vurderes ikke, at den mindre udvidelse af allerede eksisterende grusvej vil have en egentlig påvirkning på overstående nævnte arter eller deres levesteder eller levevilkår.

Samlet vurdering af naturforhold:

Kommunen ser samlet set ikke en problematik i den mindre udvidelse af eksisterende vej. Udvidelsen kan udføres over en relativ kort periode og det vurderes ikke, at udvidelsen samt anlægsarbejdet heromkring vil have en tilstands indvirkende effekt på hverken beskyttet natur eller arter.

...”.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 12. december 2024. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet ved formanden, dommer Niels Bjerre, det statsligt udpegede medlem Ditte Svendsen og det kommunalt udpegede medlem Jane Koller. For Jammerbugt Kommune mødte Majken Imer og Line Rasmussen samt Katrine Andreasen og Rikke Lauritzen. For Danmarks Naturfredningsforening mødte Mariann Stenholm. For Dansk Ornitologisk Forening mødte Liselone Callesen. For ansøger mødte Jens-Kristian Kragelund.

Majken Imer oplyste, at kommunen har undersøgt alternative muligheder for adgang til matr.nr. ado Klitterne, Ingstrup, og anbefaler den ansøgte udvidelse, navnlig fordi der allerede er en grusvej. Bredden af den nye vej har betydning for afhentning af affald fra det projekterede sommerhusområde. Den eksisterende vej skal graves ud, og der skal etableres vejkant. En rørføring i vandløbet mellem de 2 involverede arealer skal forlænges.

Jens-Kristian Kragelund bemærkede, at det er intentionen at bibeholde adgangsvejen som en grusvej.

Dansk Ornitologisk Forening havde ingen bemærkninger.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredning af Munkens Klit betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Det er fredningsnævnets vurdering på baggrund af Jammerbugt Kommunes udtalelse og sagens øvrige oplysninger, at det ansøgte projekt ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Det er videre nævnets vurdering, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle-eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivet.

Fredningsnævnet kan videre meddele dispensation til den ansøgte udvidelse af vejen på det fredede areal. Dispensationen meddeles på vilkår, at afgravet jord fra etablering af vejen køres væk fra området, og at den udvidede grusvej får samme udtryk som Munkensvej, som ligger syd for grusvejen og de omtalte parceller (se illustrationskitsen).

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk. Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevarerklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Med venlig hilsen

Niels Bjerre

Denne afgørelse sendes til:

1. Ditte Svendsen
2. Jane Koller,
3. Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø,
4. Jammerbugt Kommune, att. Rikke Fredberg Lauritzen,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Jammerbugt,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Jammerbugt,
9. Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning-Lund,
10. Friluftsrådet, centralt,
11. Friluftsrådet, kreds Nordvest,
12. Anka Invest ApS,
13. Jens-Kristian Kragelund.